Орта Азия, Қазақстан және Оңтүстік Сібір халықтарының 1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалысының 110 жылдығына арналған «1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыс: маңызы мен салдары» тақырыбындағы Халықаралық қатысуымен Республикалық ғылыми-практикалық конференциясының

ХАТТАМАСЫ

Мерзімі: 25.09.2026ж

Күн тәртібі:

1. Конференцияның қорытындысын шығару.

2026 жылдың 25 қыркүйекте әдістемелік кеңестің жұмыс жоспарына сәйкес Көкшетау жоғары медициналық колледжінде Орта Азия, Қазақстан және Оңтүстік Сібір халықтарының 1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалысының 110 жылдығына арналған «1916 жылғы ұлт-азаттық қозғалыс: маңызы мен салдары» тақырыбында Республикалық студенттік ғылыми-практикалық конференциясы өтті.

Конференцияның мақсаты мен міндеттері:

- студенттердің тарих бойынша білімін өзектендіру;
- 1916 жылғы көтерілісті Ресей империясының отарлық аймақтарындағы халықтардың
- XX ғасыр басындағы ұлт-азаттық қозғалысының құрамдас бөлігі ретінде зерделеуге тарту;
- студенттердің бойында патриоттық сезімді, Отанға деген сүйіспеншілік пен құрметті қалыптастыру;
- 1916 жылғы көтерілістің Орта Азия, Саха Республикасы және Қазақстан тарихындағы орны мен маңызын ашу;
- көтеріліс басшыларының рөлін зерделеу;
- студенттерді ғылыми-зерттеу жұмыстарына тарту.

Конференция жұмысының бағыттары:

- 1916 жылғы көтерілістің себептері;
- көтерілістің екі негізгі орталығы: ұқсастықтары мен айырмашылықтары;
- өңіріміздегі көтеріліс;
- 1916 жылғы көтеріліс басшылары;
- Орта Азия, Оңтүстік Сібір және Қазақстан халықтарының ұлт-азаттық қозғалысы әлемдік революциялық үдерістің құрамдас бөлігі ретінде;
- Орта Азия, Оңтүстік Сібір және Қазақстандағы ұлт-азаттық қозғалыс кезеңі;
- 1916 жылғы көтерілістің белгісіз батырлары;
- 1916 жылғы көтеріліс және ел тәуелсіздігі;
- 1916 жылғы көтерілістің тарихи маңызы;
- 1916 жылғы көтеріліс көркем шығармаларда.

Конференция тілдері: қазақ, орыс, ағылшын тілдері.

Көкшетау жоғары медициналық колледжінің директорының міндетін атқарушысы Шаубаев Зарыққан Бақытұлы конференцияның қатысушыларын құттықтады.

Конференция 2 секцияға бөлінді:
1-секция – «1916 ж. көтерлісі: манызы және батырлары»;
2-секция – «Көтеріліс. Мәдениет. Тәуелсіздік»

Жұмысқа Қазақстан және Қырғызстан Республикаларының 10 медициналық колледжінің студенттері қатысты. Конференцияға 28 баяндама қабылданды, оның ішінде конференцияда 22 баяндама ұсынылды. Сараптама комиссиясының құрамына:

1секция:
модератор *Сапиева Разия Куандыковна* – «Мейірбандылық және ержүректілік» музейдің меңгерушісі, тарих оқытушысы;
Кусаинова Гульден Куанышбековна – жалпы білім беру, жалпы гуманитарлық және әлеуметтік-экономикалық пәндерінің кафедра меңгерушісі;
Пазыч Евгений Анатольевич – тарих оқытушысы.

2секция:
модератор Кабиева Айнур Айдаровна - тарих оқытушысы;
Кусаинова Алмагүл Турмагамбетовна – колледж әдіскері;
Куандыкова Бану Сериковна – педагогика және психология ғылымдарының магистры, ғылыми-әдістемелік бөлімінің жетекшісі.

Сараптамалық комиссия ұсынылған жұмыстарды бағалау кезінде өзектілігі мен жаңалығы; баяндаманың ғылыми стилі және тілдік тұрғыдан таныстыру нысаны; мазмұнның толықтығы мен аяқталуы; теориялық / практикалық маңыздылығы; регламенттің сақталуына ерекше көңіл бөлді.

Сараптамалық комиссия жұмысының қорытындысы бойынша конференцияның келесі жеңімпаздары мен жүлдегерлерін анықтау туралы шешім қабылданды:

<u>Секция 1:</u>

I дәрежелі Диплом

- «1916 жылғы Торғай көтерілісі және қазақ халқының үлттық санасының оянуы, Тәуелсіздікке қадам».
  Арқалық медициналық колледжі.
  Баяндамашы: Жалғасбай Гүлсін,
  жетекшісі – Жанажанова Айым Аманқызы.
- «1916 жылғы Жамбыл өңірі: Әулиеата және Пішпек уездері аумағы Мойынқұм және Шу аймақтарындағы көтеріліс»

Жамбыл жоғары медициналық колледжі.
Баяндамашы: Бейсеналы Мадина,
жетекшісі – Жантохова Гулдария Нургалиевна.

- «Кейкі батыр – ұлт азаттығы жолындағы күрескер»
Жезқазған жоғары медициналық колледжі,
Баяндамашы:Тақан Айзере,
жетекшісі – Медеубаева Айнур Култасовна.
- «The Unknown Heroes of the 1916 Uprising».
Түркістан жоғары медициналық колледжі.
Баяндамашы: Махаматдинова Диана, жетекшілері– Исмолдаева Дана Ирисмуханбетовна и Бахтиярова Ақмарал Жармұханбетқызы.

II дәрежелі Диплом

- «Историческое значение восстания 1916 г. в Кыргызстане».
Республика Кыргызстан, Каракольский медицинский колледж имени академика И. Ахунбаева
Докладчик: Джакшилыкова Аяна,
руководитель – Сарбаева Чолпон Джаналиевна.
- «Арыстанның ұрпағы...».
Атырау жоғары медициналық колледжі.
Баяндамашы: Өмірбекқызы Мейрамгүл,
жетекшісі – Жаксиев Кошкарбай Жумашович.
- «А. Иманов – халық қаһарманы, көтеріліс басшысы»».
Қызылорда жоғары медициналық колледжі,
Баяндамашы: Ұлықпаш Жаннұр,
жетекшісі – Махамбетова Айнур Жагипаровна.
- «1916 жылғы көтерілістің сипаты мен тарихи маңызы туралы пікірталастар».
Павлодар жоғары медициналық колледжі.
Баяндамашы: Байтурсын Жансая,
жетекшісі – Жакишева Айсулу Ажмагыновна.

III дәрежелі Диплом

- «The Events of 1916 in Kazakhstan: Origins, Develops, and Historical Significance»
Кокшетауский высший медицинский колледж.
Докладчик – Хамхоева Динара,
руководитель - Байшагирова Динара Каирбековна.
- «1916 ж. ұлт – азаттық көтерлісі»
Көкшетау жоғары медициналық колледжі.
Баяндамашылар: Конторская Александра және Жолымбетова Аяулым,
жетекшісі –Кабиева Айнур Айдаровна.

- «Национально – освободительное движение народов Средней Азии, Южной Сибири и Казахстана как часть мирового революционного процесса »
  Атырауский высший медицинский колледж.
  Докладчик: Абдрахманова Алина,
  руководитель – Жаксиев Кошкарбай Жумашовича.
- «Кейки батыр – герой восстания 1916 года»
  Кокшетауский высший медицинский колледж.
  Докладчик: Серғали Ариана,
  руководитель – Пазыч Евгений Анатольевич

Секция 2:

I дәрежелі Диплом

- «1916 ж. көтеріліс көркем шығармаларында»
  Көкшетау жоғары медициналық колледжі.
  Баяндамашы: Жакенова Томирис,
  жетекшісі – Сарсенбаева Жанар Касымовна.
- «Амангелді» пьесасындағы тарихи тұлғаның көркемдік бейнесі және авторлық таным»
  Көкшетау жоғары медициналық колледжі.
  Баяндамашылар: Байболат Сетергүл және Жұмабай Дарын,
  жетекшісі – Кусаинова Алмагуль Турмагамбетовна.

II дәрежелі Диплом

- «1916 жылғы ұлт – азаттық козғалыс: ұлттық сананың ояну және Тәуелсіздік бастауы». Атырау жоғары медициналық колледжі.
  Баяндамашы – Болатов Ерсін,
  жетекшісі – Алагузова Гульмира Утегеновна.
- «1916 жылғы көтеріліс және ел Тәуелсіздігі».
  Кокшетау жоғары медициналық колледжі
  Баяндамашы: Тупенова Айнур,
  жетекшісі – Кабиева Айнур Айдаровна.
- «Участие казахских женщин в восстании 1916 г.»
  Кокшетауский высший медицинский колледж.
  Докладчик: Орцханова Хава ,
  руководитель– Кудайбергенова Жулдыз Салимгереевна.

III дәрежелі Диплом

- «Восстание 1916 г. и Независимость страны»
  Усть – Каменогорский высший медицинский колледж
  Докладчик:Огнева Лейла,
  руководитель – Аязбаева Айгуль Мейрамбаевна.

- «Тарихи тұлға және көркем бейне: «Қызыл жалау» мен «Заманақыр» романдарындағы А. Иманов»
  Көкшетау жоғары медициналық колледжі.
  Баяндамашы: Сатбек Ақниет,
  жетекшісі - Кусаинова Алмагуль Турмагамбетовна.
- «Образ А. Иманова в произведениях искусства»
  Кокшетауский высший медицинский колледж.
  Докладчик: Сикибаев Даниял,
  руководитель – Касымова Айжан Асылгалиевна.
- ««Экспозиции музеев Казахстана, посвященные восстанию 1916 г.»
  Кокшетауский высший медицинский колледж.
  Докладчик – Мельничук Дарья,
  руководитель – Жасуланов Адиль Жайыкович.

Жариялауға қатысқан қатысушыларға сертификаттар беріледі.

Кафедра меңгерушісі: Кусаинова Г.К.

Хатшысы: Кабиева А.А.

ПРОТОКОЛ
проведения Республиканской студенческой научно-практической конференции с Международным участием «Освободительное движение 1916 г.: значение и последствия», посвящённой 110-летию национально-освободительного движения народов Средней Азии, Казахстана и юга Сибири 1916 года

Дата: 25.09.2026г

Повестка дня:

1. Подведение итогов конференции:

25 сентября 2026 года согласно плана работы кафедры общеобразовательных, общегуманитарных и социально-экономических дисциплин в Кокшетауском высшем медицинском колледже была проведена Республиканская студенческая научно-практическая на тему **«Освободительное движение 1916 г.: значение и последствия»**, посвящённой 110-летию национально-освободительного движения народов Средней Азии, Казахстана и юга Сибири 1916 года.

Цели и задачи конференции:

- актуализация знаний студентов по истории;
- приобщение студентов к изучению восстания 1916 г. как составной части освободительного движения народов колониальных окраин Российской империи начала XX века;
- воспитание патриотических чувств, любви и уважения к Родине;
- раскрытие значения и места восстания 1916 года в истории Средней Азии, Республики Саха и Казахстана;
- изучение роли руководителей восстания 1916 г.;
- привлечение студентов к исследовательской деятельности.

Направления работы конференции:

- причины восстания 1916 г.;
- два основных центра восстания: общее и различия;
- восстание в регионе;
- руководители восстания 1916 г.;
- национально-освободительное движение народов Средней Азии, юга Сибири и Казахстана как составная часть мирового революционного процесса;
- Средняя Азия, юг Сибири и Казахстан в огне освободительного движения;
- неизвестные герои восстания 1916 г.;
- восстание 1916 г. и независимость страны;
- историческое значение восстания 1916 г.;
- восстание 1916 г. в произведениях искусства.

Рабочие языки конференции: казахский, русский, английский.

С приветственным словом к участником конференции выступил:
Шаубаев Зарыққан Бақытұлы, и.о. директора Кокшетауского высшего медицинского колледжа.

Работа конференции осуществлялось по 2 секциям:
1 секция - «Восстание 1916 г.: значение и батыры»;
2 секция – «Восстание. Культура. Независимость».

В работе приняли участие студенты 10 медицинских колледжей Казахстана и Республики Кыргызстан. Для участия в конференции было подано 28 работ, из них 22 работ выступили с докладом на конференции. В состав экспертной комиссии входили:

1 секция:
модератор *Сапиева Разия Куандыковна* – заведующая музея «Милосердие и отваги», преподаватель истории;
Кусаинова Гульден Куанышбековна – заведующая кафедрой общеобразовательных, общегуманитарных и социально-экономических дисциплин;
Пазыч Евгений Анатольевич – преподаватель истории.

2секция:
модератор Кабиева Айнур Айдаровна - преподаватель истории;
Кусаинова Алмагүл Турмагамбетовна – методист колледжа;
Куандыкова Бану Сериковна – магистр педагогики и психологии, руководитель научно-методического отдела.

При оценивании работ экспертной комиссией особое внимание было уделено актуальности и новизне; научному стилю изложения с точки зрения языка и формы подачи материала; законченности и полноте содержания; теоретической / практической значимости; соблюдению регламента.

По итогам работы экспертной комиссии постановили признать победителями и призерами конференции:

<u>Секция 1:</u>

Диплом I степени

- «1916 жылғы Торғай көтерілісі және қазақ халқының үлттық санасының оянуы, Тәуелсіздікке қадам».
  Арқалық медициналық колледжі.
  Баяндамашы: Жалғасбай Гүлсін,
  жетекшісі – Жанажанова Айым Аманқызы.

- «1916 жылғы Жамбыл өңірі: Әулиеата және Пішпек уездері аумағы Мойынқұм және Шу аймақтарындағы көтеріліс»
  Жамбыл жоғары медициналық колледжі.
  Баяндамашы: Бейсеналы Мадина,
  жетекшісі – Жантохова Гулдария Нургалиевна.
- «Кейкі батыр – ұлт азаттығы жолындағы күрескер»
  Жезқазған жоғары медициналық колледжі,
  Баяндамашы:Тақан Айзере,
  жетекшісі – Медеубаева Айнур Култасовна.
- «The Unknown Heroes of the 1916 Uprising».
  Түркістан жоғары медициналық колледжі.
  Баяндамашы: Махаматдинова Диана, жетекшілері– Исмолдаева Дана Ирисмуханбетовна и Бахтиярова Ақмарал Жармұханбетқызы.

Диплом II степени

- «Историческое значение восстания 1916 г. в Кыргызстане».
  Республика Кыргызстан, Каракольский медицинский колледж имени академика И. Ахунбаева
  Докладчик: Джакшилыкова Аяна,
  руководитель – Сарбаева Чолпон Джаналиевна.
- «Арыстанның ұрпағы...».
  Атырау жоғары медициналық колледжі.
  Баяндамашы: Өмірбекқызы Мейрамгүл,
  жетекшісі – Жаксиев Кошкарбай Жумашович.
- «А. Иманов – халық қаһарманы, көтеріліс басшысы»».
  Қызылорда жоғары медициналық колледжі,
  Баяндамашы: Ұлықпаш Жаннұр,
  жетекшісі – Махамбетова Айнур Жагипаровна.
- «1916 жылғы көтерілістің сипаты мен тарихи маңызы туралы пікірталастар».
  Павлодар жоғары медициналық колледжі.
  Баяндамашы: Байтурсын Жансая,
  жетекшісі – Жакишева Айсулу Ажмагыновна.

Диплом III степени

- «The Events of 1916 in Kazakhstan: Origins, Develops, and Historical Significance»
  Кокшетауский высший медицинский колледж.
  Докладчик – Хамхоева Динара,
  руководитель - Байшагирова Динара Каирбековна.
- «1916 ж. ұлт – азаттық көтерлісі»
  Көкшетау жоғары медициналық колледжі.
  Баяндамашылар: Конторская Александра және Жолымбетова Аяулым,
  жетекшісі –Кабиева Айнур Айдаровна.

- «Национально – освободительное движение народов Средней Азии, Южной Сибири и Казахстана как часть мирового революционного процесса »
  Атырауский высший медицинский колледж.
  Докладчик: Абдрахманова Алина,
  руководитель – Жаксиев Кошкарбай Жумашовича.
- «Кейки батыр – герой восстания 1916 года»
  Кокшетауский высший медицинский колледж.
  Докладчик: Серғали Ариана,
  руководитель – Пазыч Евгений Анатольевич

Секция 2:

Диплом I степени

- «1916 ж. көтеріліс көркем шығармаларында»
  Көкшетау жоғары медициналық колледжі.
  Баяндамашы: Жакенова Томирис,
  жетекшісі – Сарсенбаева Жанар Касымовна.
- «Амангелді» пьесасындағы тарихи тұлғаның көркемдік бейнесі және авторлық таным»
  Көкшетау жоғары медициналық колледжі.
  Баяндамашылар: Байболат Сетергүл және Жұмабай Дарын,
  жетекшісі – Кусаинова Алмагуль Турмагамбетовна.

Диплом II степени

- «1916 жылғы ұлт – азаттық козғалыс: ұлттық сананың ояну және Тәуелсіздік бастауы». Атырау жоғары медициналық колледжі.
  Баяндамашы – Болатов Ерсін,
  жетекшісі – Алагузова Гульмира Утегеновна.
- «1916 жылғы көтеріліс және ел Тәуелсіздігі».
  Кокшетау жоғары медициналық колледжі
  Баяндамашы: Тупенова Айнур,
  жетекшісі – Кабиева Айнур Айдаровна.
- «Участие казахских женщин в восстании 1916 г.»
  Кокшетауский высший медицинский колледж.
  Докладчик: Орцханова Хава,
  руководитель– Кудайбергенова Жулдыз Салимгереевна.

Диплом III степени

- «Восстание 1916 г. и Независимость страны»
  Усть – Каменогорский высший медицинский колледж
  Докладчик:Огнева Лейла,
  руководитель – Аязбаева Айгуль Мейрамбаевна.

- «Тарихи тұлға және көркем бейне: «Қызыл жалау» мен «Заманақыр» романдарындағы А. Иманов»
  Көкшетау жоғары медициналық колледжі.
  Баяндамашы: Сатбек Ақниет,
  жетекшісі - Кусаинова Алмагуль Турмагамбетовна.
- «Образ А. Иманова в произведениях искусства»
  Кокшетауский высший медицинский колледж.
  Докладчик: Сикибаев Даниял,
  руководитель – Касымова Айжан Асылгалиевна.
- ««Экспозиции музеев Казахстана, посвященные восстанию 1916 г.»
  Кокшетауский высший медицинский колледж.
  Докладчик – Мельничук Дарья,
  руководитель – Жасуланов Адиль Жайыкович.

Участники публикации награждаются сертификатами.

Заведующая кафедрой: Кусаинова Г.К.

Секретарь: Кабиева А.А.